

Conditie

Conditie moet men zien als een geheel dat uitmond uit 3 p's, nl. prioriteit, perfectie en probleemloos met vogels om kunnen gaan. Dit is wat het woord conditie inhoud.

Er kunnen bijvoorbeeld wel eens problemen ontstaan met vogels, als ze niet geheel met een gesloten en glad verenpakje zich levendig over de stok bewegen. Het gevaar bestaat dan dat u net niet op het hoogste plan komt met uw vogels op de show. De kweek resultaten blijven achter bij de verwachtingen. De interesse voor uw vogels en hun conditie verminderen en niet zelden luidt dat dan ook het einde van de liefhebberij in.

Er zijn vele omstandigheden die wij niet kunnen voorzien, laat staan voorkomen. We moeten ons er wel van bewust zijn dat we te maken hebben met levende wezens en daarbij kan je nooit voorkomen dat er iets mis gaat. Op de meest onverwachte momenten kan er iets mis gaan. Soms door een fout van onszelf maar vaak gebeuren er dingen die onverklaarbaar zijn en zitten we in de problemen. Goede raad is dan meestal duur. De ervaren kweker neemt een reeks van maatregelen om de risico's te beperken.

We mogen er nooit van uit gaan dat men **succes** heeft, wanneer we zwakke jongen toch nog op de stok krijgen. Veel liefhebbers zijn geneigd dat te denken wanneer ze die zwakke of misschien wel zieke vogels op stok krijgen.

"De vogels moeten het zelf maar op zien te knappen of de natuur doet z'n werk wel", is de uitspraak wanneer een vogel er niet goed uitziet. Maar de natuur in de kooi knapt niets op, ook de allerbeste vogels gaan dood als omdat er niets tegen een besmetting gedaan wordt. Het is dan noodzakelijk om de oorzaken van de problemen op de sporen en een directe behandeling toe te passen.

De vraag rijst: gaat het om één individu dan wel meerderen, waarbij men de economische waarden van de vogel zwaar mee laat wegen. Hoeveel vogels heb je, tien of honderd? Is het de kweek of kiest men voor de emotionele waarden. In veel gevallen krijgen we een antwoord dat uitmondt in "och, dan gaan ze maar dood". Maar het kan wel eens **zo** zijn: vandaag één, morgen 3, en 4 dagen later zijn er 10 dode vogels. U, als liefhebber moet nu toch heus op uw tellen gaan passen. Het gaat echt pijn doen als er kweekvogels dood gaan van de door u met zorg opgebouwde stammen en kweeklijnen. Dan spreekt u **niet** van "laat maar dood gaan" maar "ik ga deskundige hulp zoeken". Simpele conclusies over zieke vogels zijn voor dit onderwerp onvoldoende. Aan de hand daarvan kan de liefhebber wel wat weten, al moet je zelf uitmaken hoe er verder gehandeld zal moeten worden.

Wat we hier bedoelen is dat elke liefhebber een oppervlakkige diagnose zou kunnen stellen als hij of zij z'n twijfels heeft over de gezondheid van zijn vogels, of het nu gaat over acute of chronisch zieke vogels.

Om acuut zieke vogels van de rest te kunnen onderscheiden lukt ons nog wel, maar met chronisch zieke vogels wordt dat moeilijker. Weet u, een chronische aandoening doodt de vogel meestal niet, maar brengt hem in een slechtere conditie.

Dit uit zich in minder goede kweek resultaten of een minder goed tentoonstellingsseizoen. Het wordt dan dringend noodzakelijk om de ziekten of mankementen op te sporen. We werken dus "meestal achteraf"

We zouden meer onder het motto "**beter voorkomen dan genezen**" moeten werken. Zo werkt de moderne geneeskunde ook. Men past vaccinatie, voeding en hygiënische

maatregelen toe om te voorkomen dat de vogels ziek worden. Weerstand of immuniteit is het vermogen van een lichaam om zich tegen indringers te verweren. We moeten zorgen voor een juiste voeding, optimale huisvesting in niet te kleine kooien, geen tocht, en indien nodig een vorstvrij nachthok. We moeten regelmatig de kooien schoonmaken en als laatste moeten we zorgen voor schone voer- en drinkgelegenheden op een voor de vogels goed bereikbare plaats. Dit is dus niet zomaar op de grond en vooral niet onder de zitstokken zodat er mest in kan vallen.

Treden er toch problemen op dan zou men de vraag kunnen stellen, hebben we te maken met ondervoeding of overvoeding? Ondervoeding kan gemakkelijk optreden als er te veel vogels in een kooi zitten, de vogels elkaar verjagen bij de voerbak of een niet goed functionerende voerbak. Zo krijgen de vogels minder weerstand tegen ziekten, ze worden minder actief, ze geven slechte of geen broedresultaten. Ze worden mager, komen slecht door de rui en blijven achter met de veergroei, de vetreserve op de borstspier zal slinken en als één van de organen het begeeft zal de vogel spoedig dood gaan.

De gevolgen van over of verkeerde voeding uiteten zich meestal in traagheid of vervetting van het lichaam. Een verkeerde huisvesting geeft frustraties. Wordt dit niet tijdig onderkend dan zullen de organen vervetten en kunnen bloedingen optreden. Dit betekent ook het einde van de vogel.

In beide gevallen loopt het slecht af. Goede verzorgers voeren dan ook niet alleen met de handen maar ook met de ogen. Men moet leren zien waar de grens ligt. Een goede observatie van de vogels en hygiëne voorkomen hier veel onnodige problemen. Let vooral op of uw vogels genoeg herrie maken. In een gezond vogelbestand is altijd activiteit nodig. Als de vogels opvallend stil zijn, kan dit een teken aan de wand zijn.

Een ander probleem is, hoe raken we onze overtollige vogels kwijt? Eén van de grootste, zo niet het grootste handelskanaal zijn de met regelmaat terugkerende vogelbeurzen. Drommen mensen verzamelen zich daar. Er wordt gesproken, veel gekeken en ook veel genuttigd. Met wordt het dan eens over de prijs en dan krijgen de vogels een andere eigenaar en verdwijnen ze in een wat kooivriendelijker omgeving. Eenmaal thuis gekomen met de vogels, hetzij van een beurs, hetzij van een kweker, moet men ze beslist een paar weken apart plaatsen in een afgescheiden kooi en ze goed observeren en controleren of de conditie goed is. Waar veel vogels bij elkaar gebracht worden neemt de kans op een al of niet besmettelijke ziekte toe.

Zij het in mindere mate, zullen we ook alert moeten blijven als we met onze vogels naar de tentoonstelling gaan. Vooral onder de kromsnavel huizen nog een paar vervelende virusziekten, die als de show allang is afgelopen nog flink huis kunnen houden.

Zo heeft men van hogerhand een bepaalde quarantaineperiode voor alle geïmporteerde vogels ingesteld. Tijdens deze periode worden ze nauwgezet gecontroleerd of er onder de vogels al of niet besmettelijke ziektes aanwezig zijn. Zo'n importstation staat ondertoezicht van de veterinaire dienst.